

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36415
Nom	Aspectes legals sobre dades
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1406 - Grau en Ciència de Dades	Escola Tècnica Superior d'Enginyeria	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1406 - Grau en Ciència de Dades	4 - Dades i Societat	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
AVIÑO BELENGUER, DAVID	50 - Dret Civil
CHAPARRO MATAMOROS, PEDRO	50 - Dret Civil
PALMA ORTIGOSA, ADRIAN	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

Aspectes legals sobre dades és una assignatura semestral de formació bàsica que s'imparteix en el primer semestre del segon curs del grau en Ciència de Dades i la seua càrrega lectiva és de 6 crèdits ECTS.

L'assignatura té com a objectiu que els alumnes i alumnes obtinguen els coneixements jurídics bàsics aplicats a l'ús i la utilització de dades relacionades amb diferents àmbits de l'actual règim jurídic.

L'alumnat ha de tenir un coneixement exhaustiu de la normativa europea i espanyola en matèria de protecció de dades de caràcter personal (RGPD y LOPD: descripció i principals qüestions), inclosa la normativa de ciberseguretat, després de la comprensió prèvia del dret públic i privat i del sistema de fonts legals.

Així mateix, ha de conèixer la propietat intel·lectual i productes basats en dades.

També ha de saber la normativa de serveis de confiança i identificació digital (signatura electrònica) i totes les qüestions relatives a la normativa d'Internet i serveis de la societat de la informació.

Quant a altres continguts que són tractats en l'assignatura, cal destacar: a) la privacitat en l'era del Big Data (aspectes legals); b) la identificació electrònica i serveis de confiança; c) l'administració electrònica. Controls i garanties. Règim jurídic. Procediment administratiu. Drets dels ciutadans; i d) la seguretat de les relacions telemàtiques.

Finalment, el contingut ha d'adaptar-se a les noves qüestions i implicacions ètiques/legals de la intel·ligència artificial i el Big Data, com ara la discriminació, la transparència, explicabilitat de les decisions, etc.

Les classes de teoria s'imparteixen en castellà i les classes pràctiques i de laboratori segons consta en la fitxa de l'assignatura disponible en la web del grau.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver superat l'assignatura Dades, ciència i societat que s'imparteix en el primer quadrimestre del primer curs del grau.

COMPETÈNCIES

1406 - Grau en Ciència de Dades

- (CG01) Coneixement de matèries bàsiques i tecnologies, que li capacite per a l'aprenentatge de nous mètodes i tecnologies, així com que li dote d'una gran versatilitat per a adaptar-se a noves situacions.
- (CG07) Capacitat per prendre decisions de forma autònoma, elaborant de forma adequada i original, arguments raonats, podent obtenir així hipòtesis raonables i contrastables.
- (CT01) Ser capaçs d'accedir a eines d'informació (bibliogràfiques) i d'utilitzar-les apropiadament en el desenvolupament de les seves tasques quotidianes.
- (CE14) Conèixer i aplicar els aspectes ètics, legals i normatius relacionats amb el tractament de les dades i l'aplicació del coneixement obtingut.
- (CB1) Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

- (CB2) Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- (CB3) Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- (CB4) Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- (CB5) Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Conèixer i aplicar la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal (CG01, CB01, CB04, CT01, CE14).
- Conèixer els aspectes relatius al dret en Internet i en la societat de la informació i del coneixement dins del mercat únic digital (CG01, CB01, CB04, CT01).
- Conèixer i aplicar la normativa vigent en matèria de propietat intel·lectual i industrial en relació amb les dades (CG01, CB01, CB04, CT01).
- Tenir coneixements jurídics bàsics aplicats a l'ús i utilització de dades, tant en xarxes socials i Internet com en bases de dades electròniques i no electròniques, per a respectar, almenys, els drets d'intimitat i protecció de dades (CG01, CB01, CB03, CB04, CT01, CE14).
- Tenir coneixements de la protecció jurídica i explotació, amb finalitats investigadores i amb finalitats comercials, d'aquestes dades (CG01, CB01, CB03, CB04, CT01, CE14).
- Tenir coneixements bàsics sobre el marc jurídic de l'administració electrònica, així com sobre la posició de l'administració pública en el tractament de dades de caràcter personal (CG01, CB01, CB03, CB04, CT01, CE14).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Legislació europea i espanyola sobre protecció de dades. Introducció al dret.

- Les fonts del dret. L'ordenament jurídic.
- El dret fonamental a la protecció de dades personals.
- Principis del tractament, drets dels titulars de dades.
- El responsable i l'encarregat del tractament.
- El delegat de protecció de dades.

2. Propietat intel·lectual i industrial

A) Propietat intel·lectual.

- Conceptes bàsics.
- La propietat de les dades i les bases de dades.

B) Propietat industrial.

- Patents.
- Marques.

3. Serveis de la societat de la informació

- Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic (LSSE).
- Obligacions bàsiques dels prestadors de serveis.
- Règim de responsabilitat.
- Contractació electrònica.
- Comunicacions comercials per mitjans electrònics.

4. Administració electrònica

- Conceptes bàsics.
- La identificació i autenticació per mitjans electrònics.
- La seu electrònica.

5. Introducció a la ciberseguretat i qüestions eticolegals de la intel·ligència artificial

- Règim jurídic de la seguretat de les xarxes i sistemes d'informació.
- Noves qüestions ètiques / legals de la intel·ligència artificial.

6. Signatura electrònica

- Concepte de signatura electrònica.
- Certificats electrònics.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	41,00	100
Pràctiques en laboratori	15,00	100
Pràctiques en aula	4,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

- **Activitats teòriques.** Desenvolupament expositiu de la matèria amb la participació de l'estudiant en la resolució de qüestions puntuals. Realització de qüestionaris individuals d'avaluació (CG01, CB05, CE14).
- **Activitats pràctiques.** Aprenentatge mitjançant resolució de problemes, exercicis i casos d'estudi a través dels quals s'adquireixen competències sobre els diferents aspectes de la matèria (CG01, CG07, CB02, CB03, CT01, CE14).
- **Competències transversals.** Visita a empreses, assistència a cursos, conferències, taules redones i altres tipus d'activitats organitzades i/o proposades per la CAT del grau (CB04, CE14).
- **Treballs en laboratori i/o aula d'ordinador.** Aprenentatge mitjançant la realització d'activitats desenvolupades de manera individual o en grups reduïts i dutes a terme en laboratoris i/o aules d'ordinador (CG01, CG07, CB02, CB03, CT01, CE14).

AVALUACIÓ

Composició de la qualificació final.

- La **qualificació final** es compon d'un:

10% D'ASSISTÈNCIA CONTINUADA I PARTICIPACIÓ ACTIVA A CLASSE (CB02, CB03, CB04).

40% D'AVALUACIÓ CONTÍNUA (CG01, CG07, CB02, CB03, CB04, CE14).

50% DE PROVA FINAL (CG01, CG07, CB02, CB03, CB04, CE14).

ASSISTÈNCIA CONTINUADA I PARTICIPACIÓ A CLASSE (10%).- Aquest ítem valora la participació i grau d'implicació de l'alumnat en el procés d'ensenyança-aprenentatge, tenint en compte l'assistència regular a les activitats que tinguen lloc en mode presencial u online, així com la resolució de qüestions i problemes proposats periòdicament.

AVALUACIÓ CONTÍNUA (40%).- Aquest element valora progressivament l'adquisició de coneixements teòrics i pràctics per part de l'alumnat. Es desglosa en les següents activitats:

1.-Activitats avaluació contínua (20%) Realització, com a mínim, de dos proves avaluables, que podran adoptar la forma de resolució de casos, test-prova objectiva, treball individual o en grup, etc. Aquestes activitats tenen el caràcter de **RECUPERABLES EN SEGONA CONVOCATÒRIA** mitjançant la prova final, que pasaria a tindre un pes en qualificació final del 70% (50% + 20%).

2.- Pràctiques de laboratori (20%). Assistència i realització de les pràctiques de laboratori. Estes activitats tenen el caràcter de **NO RECUPERABLES** en segona convocatòria.

PROVA FINAL (50%).- La modalitat de la PROVA FINAL de coneixements (test, preguntes curtes o de desenvolupament, teòriques o teorico pràctiques, examen oral, etc.) es comunicarà a l'alumnat amb l'antelació deguda.

AVALUACIÓ FINAL. Nota global per a aprovar l'assignatura. La nota fina s'establirà per la combinació entre la nota de la prova final, l'avaluació contínua i la assistència i participació a classe, i deurà ser superior a un 5 sobre 10.

Aixímateix, la qualificació mínima que s'ha d'obtenir en la prova final per a poder fer mitjana amb la resta d'àrees de l'avaluació és d'un 4 sobre 10.

En qualsevol cas, el sistema d'avaluació es regeix pel que estableix el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per graus i màsters:

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARENAS RAMIRO, M. y ORTEGA GIMÉNEZ, A. (dirs.): Comentarios a la Ley Orgánica de Protección de Datos y Garantía de Derechos Digitales (en relación con el RGPD, Ed. Sepín, 2019.
- GAMERO CASADO, E. y VALERO TORRIJOS, J. (dirs.): La Ley de Administración Electrónica, Ed. Aranzadi, Navarra, 3ª Edición, 2010.
- LÓPEZ CALVO, J. (dir.): La adaptación al nuevo marco de protección de datos tras el RGPD y la LOPDGGD. Ed. Wolters Kluwer, 2019.
- MURGA FERNÁNDEZ, J. P., FERNÁNDEZ SCAGLIUSI, M. A., ESPEJO LERDO DE TEJADA, M.: Protección de datos, responsabilidad activa y técnica de garantía, Ed. Reus, 2018.
- PIÑAR MAÑAS, J, L: Reglamento General de Protección de Datos: hacia un nuevo modelo europeo de privacidad, Ed. Reus, 2016.
- REBOLLO DELGADO, L. y SERRANO PÉREZ, Mª. M.: Manual de Protección de Datos, Dykinson, 2019.
- AGUADO C.: Derecho de las nuevas tecnologías. Madrid: Lefebvre-El Derecho, D.L. 2017.
- ESCUDERO GALLEGU, R. et. al (coords.): Ciberseguridad. Madrid: Wolters Kluwer, 2017.
- MERCHÁN MURILLO, A.: Firma electrónica: funciones y problemática: especial referencia al Rgto. (UE) nº 910/2014, relativo a la identificación electrónica por la que se deroga la Directiva 1999/93/CE de firma electrónica. Cizur Menor (Navarra). Aranzadi, 2016.
<http://proview.thomsonreuters.com/title.html?titleKey=aranz/monografias/167373188/v1&sponsor=0000001224-IP>
- RALLO LOMBARTE, A.: Tratado de protección de datos: actualizado con la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de protección de datos personales y garantía de los derechos digitales. Valencia: Tirant lo Blanch, 2019.
- CALDER, A. Reglamento General de Protección de Datos (RGPD) de la UE: Una Guía de Bolsillo, IT Governance Ltd, 2017. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/univalencia/detail.action?docID=5255166>
- GARCÍA ALSINA, M. Big data: gestión y explotación de grandes volúmenes de datos, Editorial UOC, 2017. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/univalencia/detail.action?docID=5308389>
- PEDREÑO MUÑOZ, A. Big data e inteligencia artificial: una visión económica y legal de estas herramientas disruptivas. Paterna: Fundació Parc Científic, Universitat de València, 2018.
http://roderic.uv.es/bitstream/handle/10550/70847/ebook-bigdata_revisado-v5-DOI.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Complementàries

- Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y Garantía de los Derechos Digitales.
- Reglamento (UE) 2018/1807, del Parlamento Europeo y del Consejo, de 14 de noviembre de 2018, relativo a un marco para la libre circulación de datos no personales en la Unión Europea.
- Real Decreto-ley 12/2018, de 7 de septiembre, de seguridad de las redes y sistemas de información.
- Reglamento (UE) 2016/679, del Parlamento Europeo y del Consejo, de 27 de abril de 2016, relativo a la protección de las personas físicas en lo que respecta al tratamiento de datos personales y a la libre circulación de estos datos y por el que se deroga la Directiva 95/46/CE.
- Real Decreto 951/2015, de 23 de octubre, de modificación del Real Decreto 3/2010, de 8 de enero, por el que se regula el Esquema Nacional de Seguridad en el ámbito de la Administración Electrónica.
- Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas.
- Real Decreto 3/2010, de 8 de enero, por el que se regula el Esquema Nacional de Seguridad en el ámbito de la Administración Electrónica.
- Real Decreto 1671/2009, de 6 de noviembre, por el que se desarrolla parcialmente la Ley 11/2007, de 22 de junio, de acceso electrónico de los ciudadanos a los servicios públicos.
- Real Decreto 1553/2005, de 23 de diciembre, por el que se regula la expedición del documento nacional de identidad y sus certificados de firma electrónica.
- Ley 59/2003, de 19 de diciembre, de firma electrónica.
- Ley 34/2002, de 11 de julio, de Servicios de la Sociedad de la Información y de Comercio Electrónico.
- Directiva 2000/31/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo, de 8 de junio de 2000, relativa a determinados aspectos jurídicos de los servicios de la sociedad de la información, en particular el comercio electrónico en el mercado interior.